

рефериране на действителността, той съхранява по-скоро бившата си, своята „стара“ идентичност. Оттук произлиза и склонността да търсим единството на Яворовия свят именно в неявно съхранената – малко или повече потулена – семантика на образните конструкции, на отделните поетични визии. Когато попаднем на такива оцелели, но укрити в новия „почерк“ семантични цялости, трябва до отбележим и това, че те от само себе си провокират, пораждат сходство в начина, по който се употребява образността, че естествено биват придружени от автореминисценции.

До 1901 г. (ето че на свой ред започваме също да периодизираме поезията на Яворов) в творбите на патриотична тема е налице строга закономерност в употребата на деиктичната опозиция *там – тук*. Тя е еднопосочна разгърната, можем дори да я определим като бележеща семантично единство. Поради това възникващата в творбите на Яворов граница може да се мисли като по-едностранична, т.е. като граница пред колежа, порива, устрема по идеал и по пълноценно битие.

Появата на деиктизма *там* в ранните текстове на Яворов – директно или индиректно – вече се свежда до априорно въвеждана семантика: *там* е тъждествено на, или по-точно, семантичните му измерения се определят от действието (действителността, волното и свободно разгръщане на личността). Едновременно обаче с тези „високи измерения“ съществуват и „по-ниските“ – *угнетеност, потисничество, робство*. *Там* е мястото (местата) на направения доброволно избор (изкупителна жертва), като едновременно с това, или именно поради това, озоваването *оттатък* става неминуем знак на отхвърлените социални окови, на преодоляната принуда и на разкрепостения дух: „И тоя кръст на дух свободен, / Всегдашния ще бъде път“ („Нощ“). (За да подкрепим автентизма на предложената от нас периодизация, ще се върнем към още една от ранните творби на Яворов, в която наречието *там* изцяло се отличава с изконния си ботевски генезис: